

El llarg camí de la dignificació laboral del sector educatiu de 0-3 anys. El Conveni insular de Menorca

Maria Camps,
Secretària territorial d'STEI Intersindical a Menorca

10 anys enrere, a Menorca, existia ja un fort compromís pedagògic i de qualitat al sector de l'educació 0-3 anys, les professionals portaven anys oferint una educació innovadora, atenta a les necessitats dels infants, amb estreta col·laboració amb els EAP de l'illa, amb una formació contínua que vertebrava la seva acció pedagògica i amb una implicació de les famílies i de les administracions locals que possibilitava una implantació de l'educació 0-3 molt ampla a nivell de tota l'illa de Menorca. Els models de gestió de les escoles eren diversos: en alguns casos el personal depenia de la pròpia administració local i es regien pels convenis de personal laboral de cada Ajuntament (talment com ara en el cas d'alguns pobles); altres centres eren gestionats, per mitjà d'un conveni amb l'Ajuntament, per empresàries autònomes que, alhora, tenien altres persones contractades per completar la necessitat del servei; en altres indrets existia un Patronat municipal amb un conveni propi dels centres que gestionaven; fins i tot, alguns centres eren gestionats per les Apima, que eren qui tenien contractades a les mestres i educadores. Tot això sense comptar amb les dues escoles dependents

directament del Govern de les Illes Balears (junt amb una situada a Mallorca). Amb tot, malgrat que el compromís pedagògic i la qualitat del servei eren generalitzats, la disparitat salarial i de condicions de treball era molt notòria i precisava d'una regulació. Una regulació que venia condicionada per una prèvia uniformització dels models de gestió empresarials i per les noves legislacions que arribaven i que obligaven als Ajuntaments a treure a concurs la gestió d'aquests serveis de titularitat municipal.

Des de l'STEI Menorca vam iniciar, el 2008, un períple per tots els municipis i centres de 0-3 de Menorca per conèixer la realitat laboral de tots i cadascun d'ells, així com també el grau de compromís econòmic de cada administració envers el funcionament d'aquells centres. Els municipis i també les professionals de 0-3 van veure la necessitat de caminar cap a un altre model empresarial que fes possible la gestió dels centres, tot empoderant les pròpies professionals que havien aixecat l'educació 0-3 i, al mateix temps, poder com-

plir amb les noves legislacions que ens arribaven. Va ser així com s'han anat creant cooperatives de treball associat, algunes de les quals van iniciar la seva etapa empresarial ja fa 10 anys, mentre que d'altres s'hi han afegit en els darrers 4 anys. Ara per ara, 11 centres de 0-3 són gestionats per cooperatives de treball associat; 3 centres tenen gestió directa municipal; 2 centres tenen un conveni de patronat específic, lligat a l'Administració municipal; 2 centres són de gestió privada i dependents del Bisbat o congregació religiosa; i els dos centres dependents del Govern Balear. Tots ells són centres educatius autoritzats. Tenim constància de 3 o 4 centres de caràcter assistencial en tota l'illa.

El 2010, quan es va signar el *Conveni col·lectiu del sector insular de Menorca d'Escoles infantils*, les escoletes gestionades per cooperatives de treball associat ja representaven el 60% del total de centres de titularitat pública amb gestió externalitzada. Aquesta circumstància, i la creixent pressió administrativa per eliminar el model de conveni directe per passar al concurs públic del servei, ens va abocar a emprendre una negociació d'un conveni col·lectiu insular de 0-3 anys, que unifiqués salaris i condicions, en base a la realitat laboral existent a la nostra illa, des d'un punt de vista possibilista, i que, a més a més, seria de caràcter estatutari al territori insular pel fet de ser acordat per un 60% de les empreses que tenien implantació al sector 0-3 de Menorca. Vull dir amb això que qualsevol altra empresa que entrés, per concurs o altra modalitat, a gestionar aquells serveis haurien d'aplicar el Conveni insular de 0-3. L'objectiu era clar: dignificar i sistematitzar les condicions laborals i salarials d'un col·lectiu que portava dècades desenvolupant una excel·lent tasca professional però que no tenia un marc normatiu que estàs a l'alçada de la circumstància i que, a més a més, corria el perill de veure desvirtuades les seves condicions laborals per mor de concursos públics que atorguessin la gestió a empreses diverses, les quals aplicarien el Conveni estatal de 0-3 (les condicions del qual tots coneixem...).

El 2015 es va reeditar, per 5 anys més, amb la signatura de l'STEI, UGT i CCOO en qualitat de representants dels treballadors, el Conveni insular de 0-3, les carac-

terístiques del qual són, de manera resumida, les que senyallem a continuació.

El nostre conveni estableix una jornada lectiva setmanal de 30 hores i un mínim de 2 hores setmanals complementàries. Recull també la valoració de 35 hores anuals de formació, que seran compensades dins horari lectiu, preferentment durant el mes de juliol. Les vacances es contemplen el mes d'agost i, tant per Nadal com per Pasqua, les treballadores tenen dret a tants dies sense activitat docent com els que es fixin de vacances per als alumnes al calendari escolar. També estableix el 100% de salari durant els 3 primers mesos de baixa per IT i la clàusula de subrogació obligatòria del personal, si es dona el cas que una altra empresa entri a gestionar el servei. Pel que fa als salaris, el Conveni fixa un salari brut per a mestres de 1646,70 i de 1362,90 per a educadores, a més a més d'un complement d'antiguitat (triennis) de 36,01 i 30,71, respectivament. Recull també un plus per tutoria de 78,36, així com els plusos per direcció i secretaria de centre quantificats en 211,79 i 105,90, respectivament. Pel que fa al personal no docent, la jornada es fixa el 38 hores setmanals, de dilluns a divendres i en jornada continuada. El salari brut del personal de cuina, neteja o manteniment es fixa en 1037,79, més un complement per trienni de 25,04. El personal administratiu percep unes retribucions iguals a les de les educadores (salari i trienni). Totes aquestes quantitats es veuran revisades segons l'IPC de l'any anterior.

En conclusió, el *Conveni col·lectiu del sector insular de Menorca de les escoles infantils d'educació de 0 a 3 anys* ha esdevingut una eina dignificant i homogeneïtzadora de les condicions laborals de les professionals del sector, sense que des del nostre sindicat considerem que aquest sigui el sostre a assolir, ans al contrari, l'objectiu hauria de ser la igualació progressiva de les professionals dels sectors 0-3 amb les que exerceixen en altres etapes educatives d'oferta obligatòria.

Som plenament conscients que a l'àmbit de Mallorca i Pitiüses el camí que resta per fer és immens, en tots els sentits, pel que fa a educació 0-3 anys, i que la progressió de les condicions laborals i salarials no pot esdevenir-se sense emprendre una sèrie de canvis sistèmics, així com un compromís social i administratiu (des de totes les administracions) de gran calat.

La polèmica educativa i política aixecada amb el Decret de centres assistencials de 0-3 que la Conselleria de Serveis Socials ha posat sobre la taula ha provocat, sobretot, que es parli d'aquesta etapa educativa i que, per fi, l'atenció als nostres infants més petits es situï al centre del debat social. Siguem conscients, també, de totes les lluites que encara ens esperen per atorgar al sector professional de 0-3 la dignitat laboral que els correspon en justa correspondència per la cabdal tasca educativa que desenvolupen amb els nostres infants. L'STEI hi ha estat, hi és i hi serà en aquesta lluita! ■